

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy - Kodeks postępowania karnego.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy panią poseł Joannę Jaśkowiak.

(-) Urszula Augustyn; (-) Piotr Borys; (-) Borys Budka; (-) Małgorzata Chmiel; (-) Janusz Cichoń; (-) Zofia Czernow; (-) Barbara Dolniak; (-) Waldy Dzikowski; (-) Joanna Fabisiak; (-) Joanna Frydrych; (-) Krzysztof Gadowski; (-) Aleksandra Gajewska; (-) Kamila Gasiuk-Pihowicz; (-) Elżbieta Gelert; (-) Cezary Grabarczyk; (-) Rafał Grupiński; (-) Jerzy Hardie-Douglas; (-) Iwona Hartwich; (-) Marek Hok; (-) Klaudia Jachira; (-) Joanna Jaśkowiak; (-) Małgorzata Kidawa-Błońska; (-) Ewa Kołodziej; (-) Iwona Maria Kozłowska; (-) Michał Krawczyk; (-) Wojciech Król; (-) Marek Krzakała; (-) Maciej Lasek; (-) Tomasz Lenz; (-) Izabela Leszczyna; (-) Artur Łącki; (-) Arkadiusz Marchewka; (-) Czesław Mroczek; (-) Izabela Katarzyna Mrzygłocka; (-) Arkadiusz Myrcha; (-) Sławomir Neumann; (-) Barbara Nowacka; (-) Tomasz Piotr Nowak; (-) Mirosława Nykiel; (-) Marzena Okładrewnowicz; (-) Tomasz Olichwer; (-) Katarzyna Osos; (-) Małgorzata Pępek; (-) Paweł Poncyłjusz; (-) Dariusz Rosati; (-) Grzegorz Rusiecki; (-) Jakub Rutnicki; (-) Wojciech Saługa; (-) Grzegorz Schetyna; (-) Tomasz Siemoniak; (-) Bartłomiej Sienkiewicz; (-) Krystyna Skowrońska; (-) Waldemar Sługocki; (-) Andrzej Szewiński; (-) Adam Szłapka; (-) Krystyna Szumilas; (-) Iwona Śledzińska-Katarasińska; (-) Jarosław Urbaniak; (-) Jarosław Wałęsa; (-) Marta Wcisło; (-) Monika Wielichowska; (-) Urszula Zielińska; (-) Piotr Benedykt Zientarski; (-) Tadeusz Zwiefka.

USTAWA

z dnia ..... 2022 r.

o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy – Kodeks postępowania karnego

Art. 1. W ustawie z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 1805, z późn. zm.¹⁾) w art. 139:

1) § 1¹ otrzymuje brzmienie:

„§ 1¹. Pismo złożone w placówce pocztowej w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe może zostać odebrane także przez osobę upoważnioną na podstawie pełnomocnictwa pocztowego do odbioru przesyłek pocztowych w rozumieniu tej ustawy oraz pełnomocnictwa udzielonego w formie aktu notarialnego zawierającego umocowanie do odbioru korespondencji.”;

2) po § 1¹ dodaje się § 1² w brzmieniu:

„§ 1². Pismo złożone w urzędzie właściwej gminy na podstawie § 1 może zostać odebrane także przez osobę upoważnioną na podstawie pełnomocnictwa udzielonego w formie aktu notarialnego zawierającego umocowanie do odbioru korespondencji.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 534, 1023 i 2447 oraz z 2022 r. poz. 655 i 958) w art. 133:

1) po § 2a dodaje się § 2aa w brzmieniu:

---

¹ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 1981, 2052, 2262, 2270, 2289, 2328 i 2459 oraz z 2022 r. poz. 1, 366, 480, 807, 830, 974, 1098 i 1301.

„§ 2aa. Pismo pozostawione w placówce pocztowej w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe, najbliższej jednostce Policji albo we właściwym urzędzie gminy, adresowane do osoby, o której mowa w § 2a pkt 2, może zostać odebrane także przez osobę upoważnioną na podstawie pełnomocnictwa udzielonego w formie aktu notarialnego zawierającego umocowanie do odbioru korespondencji.”;

2) w § 2b zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Stwierdzenie, że stan zdrowia osoby, która udzieliła pełnomocnictwa pocztowego do odbioru przesyłek pocztowych w placówce pocztowej w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe albo pełnomocnictwa udzielonego w formie aktu notarialnego zawierającego umocowanie do odbioru korespondencji, uniemożliwia lub w znacznym stopniu utrudnia osobiste odebranie pisma w placówce pocztowej, następuje na podstawie zaświadczenia lekarza podstawowej opieki zdrowotnej wystawionego na wniosek tej osoby lub osoby upoważnionej na podstawie pełnomocnictwa pocztowego albo pełnomocnictwa udzielonego w formie aktu notarialnego zawierającego umocowanie do odbioru korespondencji.”.

Art. 3. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

1. Cel projektowanej ustawy.

Celem projektowanej ustawy jest wprowadzenie do ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego, dalej „kpc”, oraz ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego, dalej: „kpk”, przepisów umożliwiających odbiór przesyłek sądowych w postępowaniu sądowym przez osobę, której adresat udzielił pełnomocnictwa w formie aktu notarialnego zawierającego umocowanie do odbioru korespondencji.

Ma to rozwiązać uciążliwy dla wielu osób problem odbierania pism sądowych, o ile odbierającym pismo nie jest adresat albo osoba upoważniona na podstawie pełnomocnictwa pocztowego do odbioru przesyłek pocztowych w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe, dalej „Prawo pocztowe”. W takiej sytuacji pracownicy operatora pocztowego w rozumieniu Prawa pocztowego odmawiają wydawania przesyłek sądowych, nawet wtedy gdy osoba odbierająca legitymuje się stosownym pełnomocnictwem sporządzanym przy udziale notariusza (w formie pisemnej z podpisem notarialnie poświadczonym albo w formie aktu notarialnego). Problem jest o tyle doniosły społecznie, gdyż wielu adresatów, zwłaszcza czynnych zawodowo, nie przebywa w miejscu swojego zamieszkania w dni robocze w godzinach pracy doręczycieli. Osoby te zmuszone są do osobistego odwiedzenia właściwej placówki pocztowej operatora w celu odebrania przesyłki złożonej w tej placówce. Często powoduje to konieczność dodatkowych działań, takich jak wzięcie urlopu, skrócenie czasu pracy lub przybycie do pracy w terminie późniejszym. Co więcej problem ten jeszcze jaskrawiej widoczny jest w przypadku osób, które przez dłuższy czas przebywają poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej i nie wyznaczyły pełnomocnika do doręczeń. W takiej sytuacji niemożliwe jest odebranie przesyłki sądowej przez osobę nawet ze swojej rodziny (małżonek, rodzic, rodzeństwo) w sytuacji kiedy pełnomocnictwo nie jest udzielone na zasadach określonych w Prawie pocztowym. Tytułem przykładu można wskazać tutaj *casus* osoby umocowanej w drodze pełnomocnictwa notarialnego do nabycia lub zbycia nieruchomości albo do działania w sprawach związanych z podmiotem podlegającym wpisowi do rejestru sądowego, która jednocześnie nie może w imieniu swojego

mocodawcy odebrać korespondencji z sądu wieczystoksięgowego czy rejestrowego. Brak rozwiązań postulowanych przez wnioskodawcę jeszcze bardziej uwidocznił się w trakcie trwania pandemii koronawirusa (COVID-19), gdy z przyczyn zdrowotnych lub trwającej kwarantanny wiele osób nie mogło udać się do placówki pocztowej w celu udzielenia pełnomocnictwa pocztowego (warunkiem ważności takiego pełnomocnictwa jest jego udzielenie w obecności pracownika operatora pocztowego), podczas gdy do załatwienia innych spraw życiowych udzielali oni pełnomocnictw w formie aktu notarialnego.

2. Rzeczywisty stan w dziedzinie, która ma być unormowana.

Zgodnie z art. 37 ust. 2 pkt 2 Prawa pocztowego przesyłka pocztowa, jeśli nie jest nadana na *poste restante*, może być także wydana ze skutkiem doręczenia przedstawicielowi ustawowemu adresata lub pełnomocnikowi adresata upoważnionemu na podstawie pełnomocnictwa udzielonego na zasadach ogólnych lub na podstawie pełnomocnictwa pocztowego.

Inaczej jednak uregulowane są kwestie doręczania przesyłek sądowych. W odniesieniu do tego rodzaju przesyłek zastosowanie znajdują bowiem odpowiednie przepisy procedur sądowych, które mają charakter szczególny (*lex specialis*) w stosunku do cytowanej wyżej zasady wynikającej z Prawa pocztowego. Znajduje to wyraz w art. 37 ust. 3 Prawa pocztowego, który stanowi, że przepisy ust. 2, 4a i 4b nie naruszają przepisów innych ustaw dotyczących sposobu, zasad i trybu doręczeń.

W tym zakresie art. 138 § 1 i 2 kpc, stanowi, że jeżeli doręczający nie zastanie adresata w mieszkaniu, może doręczyć pismo sądowe dorosłemu domownikowi, a gdyby go nie było – administracji domu, dozorczy domu lub sołtysowi, jeżeli osoby te nie są przeciwnikami adresata w sprawie i podjęły się oddania mu pisma. Dla adresata, którego doręczający nie zastanie w miejscu pracy, można doręczyć pismo osobie upoważnionej do odbioru pism. W razie niemożności doręczenia zachodzi konieczność awizowania przesyłki, którą może odebrać adresat (por. wyrok SN z dnia 4 sierpnia 2009 r., I UK 71/09) albo zgodnie z art. 139 § 1¹ kpc osoba upoważniona na podstawie pełnomocnictwa pocztowego do odbioru przesyłek pocztowych. Przepisy kpc nie pozwalają więc na doręczanie awizowanej korespondencji sądowej osobie upoważnionej na podstawie pełnomocnictwa o charakterze materialnoprawnym i to

niezależnie od tego, w jakiej formie go udzielono. W konsekwencji możliwości takiej przewidywać nie może także rozporządzenie wydane na podstawie delegacji ustawowej zawartej w art. 131 § 2 kpc.

W procedurze karnej kpk także ustanawia szczególne zasady doręczania przesyłek sądowych, stanowiąc w art. 132 § 1 i 1a kpk, że pismo doręcza się adresatowi osobiście, względnie na adres skrytki pocztowej. Istnieje podobnie, jak w procedurze cywilnej możliwość doręczenia pisma dorosłemu domownikowi, a w razie jego nieobecności pismo doręcza się administracji domu, dozorczy domu lub sołtysowi, jeżeli podejmą się oddać pismo adresatowi. W przypadku braku doręczenia w powyższy sposób zachodzi konieczność awizowania przesyłki, którą, poza adresatem, zgodnie z art. 133 § 2a kpk może odebrać także osoba upoważniona na podstawie pełnomocnictwa pocztowego do odbioru przesyłek pocztowych. Dodatkowym warunkiem, które pełnomocnik musi spełnić jest legitymowanie się poza pełnomocnictwem stosownym zaświadczeniem lekarskim stwierdzającym, że stan zdrowia osoby, która udzieliła pełnomocnictwa pocztowego uniemożliwia lub w znacznym stopniu utrudnia osobiste odebranie pisma w placówce pocztowej.

3. Różnica pomiędzy dotychczasowym a projektowanym stanem prawnym.

W związku z powyższym:

1) proponuje się zmiany w obrębie art. 139 kpc, poprzez nadanie nowego brzmienia § 1¹ oraz dodanie § 1². W przepisach tych dodana została, obok istniejących obecnie regulacji, możliwość odbierania przesyłek sądowych awizowanych w placówce pocztowej oraz złożonych we właściwym urzędzie gminy, przez osoby legitymujące się pełnomocnictwem sporządzonym w formie aktu notarialnego, zawierającym umocowanie do odbioru takiej korespondencji. Powyższa zmiana skutkować będzie *per se* koniecznością dokonania odpowiednich korekt w rozporządzeniu wydawanym na podstawie art. 131 § 2 kpc.

2) proponuje się zmiany w obrębie art. 133 kpk, poprzez dodanie § 2aa i nadanie nowego brzmienia w § 2b zdaniu pierwszym. W powołanych przepisach dodana została, obok istniejących obecnie regulacji, możliwość odbierania przesyłek sądowych awizowanych w placówce pocztowej, przez osoby legitymujące się

pełnomocnictwem sporządzonym w formie aktu notarialnego, zawierającym umocowanie do odbioru takiej korespondencji. Podobnie jak w przypadku zmian w kpc konieczna będzie korekta rozporządzenia wykonawczego wydawanego na podstawie art. 133 § 2c kpk.

Należy podkreślić, że biorąc pod uwagę obecne uregulowania w ustawie z dnia 3 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, dalej: „ppsa”, które zakładają odpowiednie stosowanie kpc przy doręczeniach pism, odpowiednia korekta w kpc pozwoli na ustanowienie analogicznych zasad doręczenia przesyłek sądowych w postępowaniu sądownoadministracyjnym, co w postępowaniu cywilnym.

W art. 3 proponuje się, aby projektowana ustawa weszła w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia. Termin ten wynika z praktyki legislacyjnej wyznaczania nieco dłuższego *vacatio legis* dla ustaw nowelizujących kodeksy, jako aktów o szczególnej doniosłości.

Umożliwienie odbioru korespondencji sądowej przez osobę upoważnioną na podstawie pełnomocnictwa w formie aktu notarialnego nie będzie powodowało zwiększenia niebezpieczeństwa kwestionowania faktu otrzymania przesyłki sądowej. Przede wszystkim wynika to z faktu, że czynność notarialna, jaką jest sporządzenie aktu notarialnego poprzedzona jest obowiązkowym stwierdzeniem tożsamości osób biorących udział w czynności, ich zdolności do czynności prawnych, jak również szeregu innych weryfikacji dokonywanych przez notariusza. Zakres danych zapisywanych w akcie notarialnym jest znacząco szerszy od zakresu danych wpisywanych chociażby w pełnomocnictwo pocztowe w rozumieniu Prawa pocztowego, które jest uznaną przez ustawodawcę formą odbioru przesyłki sądowej przez pełnomocnika. Zwrócić także należy uwagę, że zgodnie z obecnie obowiązującym stanem prawnym pisma sądowe mogą być doręczane dorosłemu domownikowi, a gdyby go nie było – administracji domu, dozorczy domu lub sołtysowi, jeżeli osoby te nie są przeciwnikami adresata w sprawie i podjęły się oddania mu pisma. Ustawodawca więc zdecydował *de facto* za adresata, kto może odebrać w jego imieniu przesyłkę sądową. Niezrozumiałym byłoby więc przesądzenie, że w gorszej sytuacji od osób powołanych wyżej byłby adresat i osoba, której zaufa i udzielił pełnomocnictwa w najwyższej formie dokumentu, tj. formie aktu notarialnego.

4. Skutki projektowanej ustawy.

Podstawowym skutkiem wejścia w życie projektowanych regulacji będzie rozwiązanie uciążliwego dla wielu osób problemu odbierania pism sądowych, o ile odbierającym pismo nie jest adresat albo osoba upoważniona na podstawie pełnomocnictwa pocztowego. Umożliwienie odbioru przesyłek sądowych w postępowaniu sądowym przez osobę, której adresat udzielił pełnomocnictwa w formie aktu notarialnego zawierającego umocowanie do odbioru korespondencji spowoduje, zdaniem wnioskodawcy, pozytywne skutki społeczne, gospodarcze i prawne.

Projekt ustawy nie pociąga za sobą obciążenia budżetu państwa lub budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

Projekt ustawy będzie powodował skutki finansowe dla stron czynności notarialnej, które będą zobowiązane do pokrycia kosztów wynagrodzenia należnego notariuszowi. Koszty te są trudne do oszacowania, gdyż nieznana jest w chwili obecnej skala popularności tego pełnomocnictwa w społeczeństwie, ale można wskazać, że zgodnie z rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 czerwca 2004 r. w sprawie maksymalnych stawek taksy notarialnej maksymalna stawka za sporządzenie aktu notarialnego dokumentującego pełnomocnictwo do dokonania jednej czynności wynosi 30 zł, więc koszty będą nieznaczne.

O ile stroną czynności notarialnej będzie mikroprzedsiębiorca oraz mały i średni przedsiębiorca, przedmiotowy projekt ustawy będzie miał na nich wpływ, w stopniu wskazanym powyżej.

5. Oświadczenie o zgodności z prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Warszawa, 10 sierpnia 2022 r.

BAS-WAPEiM-1604/22

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L.dz. SPS-WP-020-2284-2022

Data wpływu 11.08.2022

Pani

Elżbieta Witek

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

**Opinia w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej
poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania
cywilnego oraz ustawy – Kodeks postępowania karnego
(przedstawiciel wnioskodawców: poseł Joanna Jaśkowiak)**

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 roku – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 2021 r. poz. 483, ze zmianami) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Projekt zakłada zmianę art. 139 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. 2021 r., poz. 1805, ze zmianami; dalej: k.p.c.) oraz art. 133 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 1375; dalej: k.p.k.). Zmieniane przepisy określają reguły doręczania. Wnioskodawcy proponują wprowadzenie do tych przepisów podstawy odbioru pism złożonych w placówce pocztowej przez osobę upoważnioną nie tylko – jak w przepisach obowiązujących – na podstawie pełnomocnictwa pocztowego do odbioru przesyłek pocztowych, lecz także na podstawie pełnomocnictwa udzielonego w formie aktu notarialnego, zawierającego umocowanie do odbioru korespondencji.

Projektowana ustawa ma wejść w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem

Zagadnienia dotyczące doręczeń zostały uregulowane w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/1784 z dnia 25 listopada 2020 r. dotyczącym doręczania w państwach członkowskich dokumentów sądowych i pozasądowych w sprawach cywilnych lub handlowych („doręczanie dokumentów”) (wersja przekształcona) (Dz. Urz. UE L 405 z 2.12.2020, s. 40). Rozporządzenie to stosuje się do transgranicznego doręczania dokumentów

sądowych i pozasądowych w sprawach cywilnych lub handlowych. Zgodnie z jego wyraźnym postanowieniem rozporządzenia nie stosuje się do doręczania dokumentów w państwie członkowskim forum¹ przedstawicielowi upoważnionemu przez osobę, której ma zostać doręczony dokument, niezależnie od miejsca zamieszkania lub siedziby reprezentowanej osoby (art. 1 ust. 3 rozporządzenia). Do przywołanego postanowienia odnosi się motyw 6 preambuły rozporządzenia, w myśl którego rozporządzenia nie powinno się stosować do doręczania dokumentów upoważnionemu przedstawicielowi strony w państwie członkowskim forum, powinno być ono natomiast stosowane do doręczania dokumentów stronie w innym państwie członkowskim, jeżeli takie doręczenie wymagane jest na mocy prawa państwa członkowskiego forum, niezależnie od doręczenia dokumentu przedstawicielowi strony.

Regulacja rozporządzenia nie obejmuje zagadnień, o których mowa w projektowanej ustawie. Prawo Unii Europejskiej nie obejmuje przedmiotu projektu ustawy.

3. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

Przedmiot projektu ustawy nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

4. Konkluzja

Przedmiot poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy – Kodeks postępowania karnego nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Autor:

Ziemowit Cieślik
naczelnik wydziału
w Biurze Analiz Sejmowych

Akceptował:
Dyrektor Biura Analiz Sejmowych

Sobolewski

Przemysław Sobolewski

---

¹ Zgodnie z art. 2 pkt 1 rozporządzenia „państwo członkowskie forum” oznacza państwo członkowskie, w którym toczy się postępowanie sądowe.

Warszawa, 10 sierpnia 2022 r.

BAS-WAPEiM-1605/22

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L.dz. *SPS-WP.020.228.5.2022*

Data wpływu *11. 08. 2022*

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

**Opinia w sprawie stwierdzenia – w trybie art. 95a ust. 3 regulaminu Sejmu
– czy poselski projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania
cywilnego oraz ustawy – Kodeks postępowania karnego
(przedstawiciel wnioskodawców: poseł Joanna Jaśkowiak)
jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej**

Projekt zakłada zmianę art. 139 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. 2021 r., poz. 1805, ze zmianami; dalej: k.p.c.) oraz art. 133 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 1375; dalej: k.p.k.). Zmieniane przepisy określają reguły doręczania. Wnioskodawcy proponują wprowadzenie do tych przepisów podstawy odbioru pism złożonych w placówce pocztowej przez osobę upoważnioną nie tylko – jak w przepisach obowiązujących – na podstawie pełnomocnictwa pocztowego do odbioru przesyłek pocztowych, lecz także na podstawie pełnomocnictwa udzielonego w formie aktu notarialnego, zawierającego umocowanie do odbioru korespondencji. Projekt nie zawiera przepisów mających na celu wykonanie prawa UE.

Projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy – Kodeks postępowania karnego nie jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej.

Autor:

Ziemowit Cieślik
naczelnik wydziału
w Biurze Analiz Sejmowych

Akceptował:
Dyrektor Biura Analiz Sejmowych

Przemysław Sobolewski

Warszawa, dnia 9 września 2021 r.

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L. dz. SPS-WP.020.228.8.2022

Data wpływu 14.09.2022 r.

Opinia

w przedmiocie projektu ustawy zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy – Kodeks postępowania karnego (EW-020-993/22)

I. Uwagi wstępne

Przedmiotem opinii jest poselski projekt ustawy o zmiany ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego, w zakresie poszerzenia możliwości odbioru korespondencji sądowej z urzędu pocztowego lub właściwego urzędu gminy na podstawie pełnomocnictwa w postaci aktu notarialnego (brak jeszcze numeru druku sejmowego; EW-020-993/22). Niniejsza opinia została ograniczona do proponowanych zmian w kodeksie postępowania cywilnego.

II. Istota i zakres proponowanych zmian

Propozycja w zakresie kodeksu postępowania cywilnego dotyczy zmiany treści art. 139 § 1¹ oraz dodania do art. 139 § 1² k.p.c. znajdujących się w Rozdziale I – „Doręczenia” w Tytule VI.

Jak wynika z uzasadnienia projektu jego celem jest wprowadzenie do ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego, dalej „k.p.c.”, oraz ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego, dalej: „k.p.k.”, przepisów umożliwiających odbiór przesyłek sądowych w postępowaniu sądowym przez osobę, której adresat udzielił pełnomocnictwa w formie aktu notarialnego zawierającego umocowanie do odbioru korespondencji. Ma to rozwiązać uciążliwy dla wielu osób problem odbierania pism sądowych, o ile odbierającym pismo nie jest adresat albo osoba upoważniona na podstawie pełnomocnictwa pocztowego do odbioru przesyłek pocztowych w rozumieniu ustawy z dnia

23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe, dalej: „Prawo pocztowe”. Jak wskazano w uzasadnieniu udzielenie pełnomocnictwa pocztowego wymaga stawiennictwa w urzędzie pocztowym co może być uciążliwe.

W związku z tym proponuje się zmianę art. 139 § 1¹ k.p.c., który to przepis reguluje, kto jest uprawniony do odbioru pisma złożonego w placówce pocztowej przez dodanie sformułowania „oraz pełnomocnictwa udzielonego w formie aktu notarialnego zawierającego umocowanie do odbioru korespondencji”. Ponadto dla przypadku pism doręczanych w inny sposób niż przez operatora pocztowego i pozostawionych we właściwym urzędzie gminy proponuje się dodanie art. 139 § 1² k.p.c., wedle którego „Pismo złożone w urzędzie właściwej gminy na podstawie § 1 może zostać odebrane także przez osobę upoważnioną na podstawie pełnomocnictwa udzielonego w formie aktu notarialnego zawierającego umocowanie do odbioru korespondencji”.

Jak widać z powyższego **projektowana nowelizacja ma nie tylko prowadzić ma do ułatwienia odbioru pism procesowych pozostawionych w placówce operatora pocztowego, ale także do umożliwienia odbioru pism sądowych pozostawionych we właściwym urzędzie gminy przez osoby inne niż sam adresat.**

III. Aktualny stan prawny w zakresie odbioru korespondencji pozostawionej w placówce pocztowej lub w urzędzie właściwej gminy

Aktualny stan prawny co do kręgu podmiotów uprawnionych do odbioru korespondencji sądowej pozostawionej w placówce operatora pocztowego lub właściwym urzędzie gminy **jest wysoce niesatysfakcjonujący i sprawia wiele problemów w praktyce.**

Zgodnie z art. 139 §1¹ k.p.c., który wszedł w życie 3 maja 2012 r. pismo złożone w placówce pocztowej w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. - Prawo pocztowe może zostać odebrane także przez osobę upoważnioną na podstawie pełnomocnictwa pocztowego do odbioru przesyłek pocztowych, w rozumieniu tej ustawy. Warto przypomnieć, że w stanie prawnym obowiązującym przed dniem 3 maja 2012 r., nie można było stronie osobiście lub

zastępczo doręczyć korespondencji przesłanej pocztą, przesyłkę należało złożyć w placówce pocztowej operatora publicznego, umieszczając zawiadomienie o tym w drzwiach mieszkania adresata lub w oddawczej skrzynce pocztowej (art. 139 § 1 k.p.c.). Rozwinięciem tej regulacji były przepisy rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 12 października 2010 r. w sprawie szczegółowego trybu doręczania pism sądowych w postępowaniu cywilnym (Dz.U. Nr 190, poz. 1277 ze zm.). W § 8 ust. 1 tego rozporządzenia wyraźnie zastrzeżono osobisty odbiór przesyłki przez adresata, a w przypadku adresata będącego osobą prawną albo jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej - przez osobę uprawnioną do reprezentacji przed sądem lub upoważnionego pracownika adresata. **Oznaczało to, że do dnia 3 maja 2012 r. odbiór korespondencji sądowej z urzędu pocztowego albo z urzędu właściwej gminy przez kogokolwiek innego niż sam adresat był niedopuszczalny.**

Zmiana dokonana z dniem 3 maja 2012 r. stanowiła zatem znaczący krok w ułatwieniu dostępu do wymiaru sprawiedliwości przez strony, ale nie zlikwidowała wszystkich problemów w praktyce.

Pełnomocnictwo pocztowe jest instytucją prawa pocztowego uregulowaną w art. 38 tej ustawy. Wedle art. 38 ust. 3 prawa pocztowego pełnomocnictwa pocztowego adresat udziela w obecności pracownika operatora pocztowego w placówce pocztowej tego operatora lub, w przypadku gdy adresat nie jest w stanie poruszać się samodzielnie, w miejscu jego pobytu, okazując dokument potwierdzający tożsamość. Wedle zaś art. 38 ust. 2 praw pocztowego pełnomocnictwo pocztowe obejmuje: 1) imię i nazwisko oraz rodzaj, serię i numer dokumentu ze zdjęciem potwierdzającego tożsamość osoby udzielającej pełnomocnictwa; 2) zakres pełnomocnictwa; 3) imię i nazwisko oraz rodzaj, serię i numer dokumentu ze zdjęciem potwierdzającego tożsamość pełnomocnika.

Jak wynika z powyższego **ustanowienie pełnomocnictwa pocztowego wymaga od mocodawcy i pełnomocnika pocztowego osobistego stawiennictwa w konkretnej placówce pocztowej wraz z dokumentami potwierdzającymi ich tożsamość i złożenie odpowiedniego oświadczenia.** Pełnomocnictwo takie jest co do zasady bezterminowe i może być odwołane w każdym czasie (art. 38 ust. 5 prawa pocztowego).

Mimo że czynność ta nie jest szczególnie skomplikowana, w praktyce na szerszą skalę jest stosowana przez osoby, które otrzymują liczne przesyłki pod ściśle określonym adresem, jak kancelarie prawnicze czy siedziby przedsiębiorców. Jest ono mniej popularne w przypadku osób fizycznych, które przesyłki sądowe otrzymują sporadycznie lub nie liczą się z możliwością ich otrzymania (np. strona pozwana). Trzeba też pamiętać, że pełnomocnictwo pocztowe umożliwia pełnomocnikowi odbiór nie tylko korespondencji sądowej, ale także każdej innej kierowanej do adresata. Ustanowienie pełnomocnictwa pocztowego ma więc szersze znaczenie.

Udzielenie pełnomocnictwa pocztowego jest jednak w niemożliwe, jeżeli osoba nie przebywa w danej miejscowości lub w kraju. W takim wypadku nawet osoba, która ma wolę ustanowienia takiego pełnomocnictwa jest to niewykonalne. W takim wypadku osoba taka nie ma żadnej możliwości zapoznania się z kierowaną do niej korespondencją sądową. Jest to szczególnie problematyczne, gdy dopiero po wyjeździe z kraju okazuje się że zachodzi potrzeba obierania korespondencji w związku z wszczęciem postępowania, a strona nie ustanowiła pełnomocnika do doręczeń. Należy zaś pamiętać, że obowiązek ustanowienia pełnomocnika do doręczeń w Polsce dotyczy tylko stron, które nie mają miejsca zamieszkania lub zwykłego pobytu albo siedziby w Rzeczypospolitej Polskiej lub w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej (art. 1135⁵ k.p.c.). Strony, które zamieszkują na obszarze UE takiego obowiązku nie mają, podobnie jak strony, które jedynie na krótki czas wyjechały za granicę (np. na kilka tygodni), a także inni uczestnicy postępowań sądowych jak świadkowie czy biegli.

Warto wskazać, że pełnomocnictwo pocztowe rozciąga się tylko na obszar działania danej placówki pocztowej i nie obejmuje innych placówek. Jeśli zatem adresat posiada kilka adresów, pod którymi może otrzymywać korespondencję sądową (np. miejsce zamieszkania, miejsce pracy, miejsce prowadzenia działalności gospodarczej) konieczne jest ustanowienie kilku pełnomocnictw pocztowych na obszarze różnych placówek pocztowych.

Jeszcze gorzej wygląda sytuacja w przypadku pism pozostawionych w urzędzie właściwej gminy. W takim wypadku *de lege lata* brak jakiegokolwiek możliwości odbioru przesyłki przez osobę inną niż sam adresat. Wynika to z faktu, że pełnomocnictwo pocztowe

funkcjonuje jedynie na obszarze placówek pocztowych operatora i dotyczy przesyłek doręczanych za jego pośrednictwem. Z tego powodu już od dłuższego czasu w doktrynie postulowano zmianę tego stanu rzeczy.¹

Wszystko to sprawia, że dostrzegana jest w praktyce potrzeba uelastycznienia reguł udzielania pełnomocnictw do odbioru korespondencji sądowej pozostawionej w placówce pocztowej lub w urzędzie właściwej gminy. Proponowana zmiana ma zatem pełne uzasadnienie.

IV. Ocena projektowanej regulacji

Proponowaną inicjatywę należy ocenić jako niezwykle potrzebną. Wydaje się, że po 10 latach obowiązywania art. 139 §1¹ k.p.c. konieczne jest zliberalizowanie regulacji i umożliwienie adresatom korespondencji sądowej ustanowienia pełnomocnika, który będzie upoważniony do odebrania korespondencji z placówki operatora pocztowego lub urzędu właściwej gminy pod tymczasową nieobecność adresata. Rozwiązanie takie będzie dla obywateli niezwykle pomocne, gdyż umożliwi połączenie udzielenia takiego pełnomocnictwa z innymi czynnościami prawnymi dokonywanymi przed notariuszem (np. z pełnomocnictwem do zarządu majątkiem lub nieruchomością albo pełnomocnictwem do zbycia lub nabycia nieruchomości).

Warto pamiętać, że aktualnie pełnomocnik ustanowiony na zasadach ogólnych jest uprawniony do odbioru korespondencji innej niż sądowa także w placówce pocztowej (art. 37 ust. 1 pkt 2 prawa pocztowego). Przyjęcie proponowanego projektu sprawi, że pełnomocnik taki, jeśli tylko udzielone mu pełnomocnictwo przyjmie postać aktu notarialnego, będzie mógł odbierać nie tylko przesyłki „zwykłe” ale także sądowe.

Forma aktu notarialnego musi być oceniane jako właściwa. Jest to dokument, który podobnie jak pełnomocnictwo pocztowe służy łatwej i pewnej weryfikacji tożsamości

---

¹ K. Markiewicz, A. Torbus, I. Wolwiak, *Założenia doręczeń w postępowaniu cywilnym*, PPC 2014, nr 2, s. 303.

mocodawcy oraz pełnomocnika. Okazanie wypisu takiego aktu na poczcie lub w urzędzie gminy powinno być zatem wystarczające do odbioru korespondencji.

Zgodnie z art. 85 prawa o notariacie (pr. not.)² przy dokonywaniu czynności notarialnej notariusz jest obowiązany stwierdzić tożsamość osób biorących udział w czynności, a sposób stwierdzenia tożsamości notariusz określi w akcie. Zgodnie zaś z art. 88 pr. not. podpisy na aktach notarialnych i poświadczonych dokumentach są składane w obecności notariusza.

Sporządzenie pełnomocnictwa w formie aktu notarialnego umożliwia także organom państwowym łatwy dostęp do tego dokumentu. Zgodnie z art. 92a pr. not. Krajowa Rada Notarialna prowadzi Centralne Repozytorium Elektronicznych Wypisów Aktów Notarialnych w systemie teleinformatycznym, w którym przechowuje się elektroniczne wypisy i wyciągi z aktów notarialnych sporządzonych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Krajowa Rada Notarialna zapewnia notariuszom, sądom oraz innym organom państwowym uprawnionym na podstawie szczególnych przepisów dostęp do Repozytorium oraz bezpieczeństwo Repozytorium, w szczególności ochronę danych zgromadzonych w Repozytorium przed nieuprawnionym dostępem, przetwarzaniem, zmianą lub utratą.

Forma aktu notarialnego sprawia także, że treść aktu nie powinna budzić żadnych wątpliwości, gdyż to notariusz przygotowuje projekt aktu i dba o jego klarowność i poprawność.³ Nie ma zatem obawy, tak jak w przypadku pełnomocnictwa w zwykłej formie pisemnej lub nawet z podpisem notarialnie poświadczonym, że treść dokumentu sporządzonego przez stronę może budzić wątpliwości co do zakresu udzielonego umocowania lub co do tożsamości osoby, której go udzielono.

Warto też pamiętać, że w wielu wypadkach **akt notarialny może być sporządzony przez polskiego konsula za granicą** (art. 28 ust. 3 ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. - Prawo konsularne (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 823 z późn. zm.)). Umożliwi to stronom, które przebywają za granicą i nie mają możliwości niezwłocznego powrotu do kraju ustanowienie pełnomocnika i przekazanie pełnomocnictwa do Polski.

---

² Ustawa z dnia 14 lutego 1991 r. Prawo o notariacie (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1799).

³ Wedle art. 80 § 1 pr. not. § 1 akty i dokumenty notarialne powinny być sporządzone przez notariusza w sposób zrozumiały i przejrzysty.

Proponować należałoby jednak rozważenie potrzeby rozszerzenia omawianej regulacji także na pisma pozostawione do odbioru w kancelarii komorniczej, jeśli to komornik jest organem doręczającym. Zgodnie z aktualnym brzmieniem art. 3a ust. 3 ustawy z dnia 22 marca 2018 r. o komornikach sądowych (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1168 z późn. zm.) „jeżeli próba doręczenia okaże się bezskuteczna, a zgodnie z ustaleniami komornika adresat zamieszkuje pod podanym adresem, w oddawczej skrzynce pocztowej adresata umieszcza się zawiadomienie o podjętej próbie doręczenia wraz z informacją o możliwości odbioru pisma w kancelarii komornika oraz pouczeniem, że należy je odebrać w terminie 14 dni od dnia umieszczenia zawiadomienia. Jeżeli pod wskazanym adresem zastano dorosłego domownika adresata, o możliwości odbioru pisma poucza się dodatkowo tego domownika. W przypadku bezskutecznego upływu terminu do odbioru pisma, pismo uważa się za doręczone w ostatnim dniu tego terminu, a komornik zwraca pismo podmiotowi zlecającemu doręczenie informując go o dokonanych ustaleniach oraz o dacie doręczenia.

W związku z tym można proponować, aby wspomniany art. 3a ust. 3 ustawy o komornikach został uzupełniony o sformułowanie, że „art. 139 §1² k.p.c. stosuje się odpowiednio”.

Warto jednak pamiętać, że z pełnomocnictwem wykazany nawet w formie aktu notarialnego mogą się wiązać też określone ryzyka, które są ograniczone w przypadku pełnomocnictwa pocztowego.

Pierwszym i najpoważniejszym jest fakt, że pracownik placówki pocztowej albo urzędu gminy nie ma żadnych informacji na temat ewentualnego odwołania pełnomocnictwa. W przypadku pełnomocnictwa pocztowego fakt ten jest odnotowywany w dokumentacji placówki pocztowej co powinno wyeliminować jakiegokolwiek wątpliwości w tym przedmiocie. Pewności takiej nie będzie w przypadku przedstawienia aktu notarialnego. Po drugie pełnomocnictwo pocztowe jest dokumentem, który pozostaje na poczcie i w razie wątpliwości można bez żadnych wątpliwości ustalić jego treść. W przypadku pełnomocnictwa notarialnego dokument ten będzie jedynie okazywany pracownikowi placówki pocztowej lub właściwego urzędu gminy.

Zastrzeżenia te nie powinny jednak prowadzić do negatywnej oceny proponowanych zmian. Co do pierwszej kwestii to sam mocodawca biorąc pod uwagę stopień zaufania do pełnomocnika może zdecydować, czy woli udzielić pełnomocnictwo pocztowe (które wciąż pozostaje w k.p.c.), czy też pełnomocnictwo notarialne. Powinien też zadbać, w razie odwołania pełnomocnictwa, o powiadomienie o tym pełnomocnika, a w razie potrzeby także sąd. Co do drugiej kwestii należy postulować, aby pracownik poczty lub właściwego urzędu gminy odbierając podpis od pełnomocnika przy odbiorze korespondencji wpisywał także dane aktu notarialnego, który mu okazano. Wymaganie to powinno znaleźć się w aktach wykonawczych do prawa pocztowego, które i tak w związku z przyjęciem opiniowanego projektu wymagałyby zmiany.

V. Konkluzja

W świetle powyższych uwag należy przedmiotowy projekt ustawy ocenić pozytywnie i proponować dalsze jego procedowanie w ramach procesu legislacyjnego. Przyjęcie proponowanego rozwiązania z pewnością przyczyni się do polepszenia sytuacji procesowej wielu osób, które w obecnym stanie prawnym nie miały możliwości zapoznania się z treścią przesłanej do nich korespondencji sądowej mimo uznania jej za doręczoną w świetle prawa. Wpłynie to pozytywnie na podwyższenie gwarancji procesowych praw stron i innych uczestników postępowań cywilnych. Jednocześnie należy podkreślić, że ewentualne ryzyka związane z wprowadzoną regulacją nie są duże i z pewnością stosunkowo proste do ograniczenia lub wyeliminowania. Z pewnością jednak spodziewane korzyści dla społeczeństwa przeważają nad możliwymi zagrożeniami.

Należy przy tym dla kompleksowego rozwiązania tego zagadnienia postulować rozszerzenie proponowanego rozwiązania także na doręczenie dokonywane przez komornika w sytuacji, gdy pismo zostanie złożone w kancelarii komorniczej.

Opracował Dr hab. Piotr Ryłski, prof. UW

Wydział Prawa i Administracji Uniwersytet Warszawski

Katowice, dnia 4 września 2022 r.

Opinia

do projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy – Kodeks postępowania karnego w zakresie dotyczącym instytucji pełnomocnictwa

1. Przedmiotem opinii jest projekt ustawy o zmianie dwóch ustaw, mianowicie Kodeksu postępowania cywilnego oraz Kodeksu postępowania karnego, w zakresie dotyczącym zawartych w tych Kodeksach przepisów regulujących instytucję doręczeń.

2. W obowiązującym stanie prawnym przepis art. 139 § 1¹ k.p.c. przewiduje, że oprócz adresata pisma procesowego pismo złożone w placówce pocztowej w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe może zostać odebrane także przez osobę upoważnioną na podstawie pełnomocnictwa pocztowego do odbioru przesyłek pocztowych, w rozumieniu tej ustawy. Z kolei z art. 133 § 2a k.p.k. wynika, że osoba upoważniona na podstawie takiego pełnomocnictwa jest uprawniona do odbioru pisma procesowego pozostawionego w placówce pocztowej w rozumieniu wskazanej ustawy, adresowanego do obrońcy albo pełnomocnika będącego adwokatem lub radcą prawnym, a także do osoby, której stan zdrowia uniemożliwia lub w znacznym stopniu utrudnia osobiste odebranie pisma w placówce pocztowej. Na kanwie przedstawionych regulacji prawnych w wymiarze praktycznym wyłoniła się wątpliwość, czy na zasadzie przewidzianej dla pełnomocnictwa pocztowego jest możliwe odebranie pisma w placówce pocztowej w oparciu o pełnomocnictwo udzielone w formie aktu notarialnego. W temacie tym panuje niejednomyślność. W praktyce działania placówek pocztowych znajduje ucieleśnienie pogląd oparty na wykładni słownej powołanych przepisów Kodeksu postępowania cywilnego oraz Kodeksu postępowania karnego, uznający te przepisy za *lex specialis*, jeśli chodzi o sposób dokonywania doręczeń, także względem przepisów regulujących instytucję pełnomocnictwa. W konsekwencji jego przyjęcia odrzuca się możliwość odebrania pisma procesowego na podstawie innego pełnomocnictwa niż pocztowe, a więc także sporządzonego w formie aktu notarialnego czy z podpisem notarialnie poświadczonym. W ramach odmiennego zapatrywania kładzie się nacisk na wagę aktu

notarialnego, który daje podstawę nawet do udzielenia umocowania do takich czynności prawnych, jak nabycie lub zbycie nieruchomości. W rezultacie przyjmuje się, że przepisy regulujące „słabsze” pod względem wagi pełnomocnictwo pocztowe nie mogą stanowić podstawy do wyłączenia możliwości odebrania pisma procesowego przy wykorzystaniu pełnomocnictwa udzielonego w formie aktu notarialnego. To drugie stanowisko wydaje się bardziej przekonujące, choć, jak zaznaczono, w praktyce nie spotkało się z uznaniem. Z tej perspektywy pozytywnie należy ocenić proponowane zmiany zmierzające do rozwikłania zarysowanego sporu, a przede wszystkim wyeliminowania kuriozalnej wprost sytuacji, w której pełnomocnictwo pocztowe okazuje się mieć w aspekcie doręczeń większą wagę niż pełnomocnictwo notarialne.

3. Na gruncie Kodeksu postępowania cywilnego proponowana zmiana polega na dodaniu do istniejącej regulacji możliwości odbioru przesyłek sądowych awizowanych w placówce pocztowej oraz złożonych we właściwym urzędzie gminy, przez osoby legitymujące się pełnomocnictwem sporządzonym w formie aktu notarialnego, zawierającym umocowanie do odbioru takiej korespondencji. W takim więc zakresie, w jakim obecnie istnieje możliwość odbioru przesyłek sądowych na podstawie pełnomocnictwa pocztowego będzie – w rezultacie przyjęcia proponowanej zmiany – możliwy jej odbiór w oparciu o wskazane pełnomocnictwo notarialne. Inaczej rzecz się przedstawia w przypadku propozycji zmian przepisów Kodeksu postępowania karnego, Na gruncie tej ustawy propozycja normatywna obejmująca możliwość odbioru przesyłek sądowych awizowanych w placówce pocztowej przez osoby legitymujące się pełnomocnictwem sporządzonym w formie aktu notarialnego jest ograniczona zakresowo w porównaniu z możliwością odbioru takich przesyłek na podstawie pełnomocnictwa pocztowego. Odnosi się ona jedynie do tych przypadków, w których adresatem pisma procesowego jest osoba, której stan zdrowia uniemożliwia lub w znacznym stopniu utrudnia osobiste odebranie pisma w placówce pocztowej. Prezentowana zmiana nie stwarza takiej możliwości w odniesieniu do pism adresowanych do obrońców i pełnomocników będących adwokatami lub radcami prawnymi. Jej wykluczenie w wypadku takich pism jest pozostawione bez słowa wyjaśnienia w uzasadnieniu opiniowanego projektu zmian normatywnych. Można jedynie przypuszczać, że zasada się na założeniu, że adwokat lub radca prawny może bez większych trudności uczynić zadość wymaganiom pełnomocnictwa pocztowego. Nie wydaje się jednak, aby to stanowiło wystarczające uzasadnienie dla wyłączenia możliwości

wykorzystania pełnomocnictwa w postaci aktu notarialnego do odbioru pism procesowych adresowanych do obrońców i pełnomocników. Dlatego należy opowiedzieć się za modyfikacją omawianej propozycji normatywnej w kierunku pozwalającym na odniesienie jej także do tej ostatniej grupy sytuacji, związanej z pismami kierowanymi do obrońców i pełnomocników w procesie karnym.

4. W przypadku Kodeksu postępowania karnego prostą konsekwencją opisanej dotychczas zmiany przewidującej wprowadzenie możliwości odbioru pism awizowanych w placówce pocztowej na podstawie pełnomocnictwa sporządzonego w formie aktu notarialnego jest propozycja zmiany art. 133 § 2 b k.p.k. polegająca na odniesieniu określonego w tym przepisie sposobu stwierdzenia, że stan zdrowia adresata pisma uniemożliwia lub w znacznym stopniu utrudnia osobiste odebranie pisma w placówce pocztowej, przyjętego pierwotnie w odniesieniu do pełnomocnictwa pocztowego, także do pełnomocnictwa sporządzonego w formie aktu notarialnego, zawierającego umocowanie do odbioru korespondencji.

5. Projektodawca zapowiada w opiniowanym projekcie konieczność zmian aktów wykonawczych do powołanych wyżej przepisów Kodeksu postępowania cywilnego i Kodeksu postępowania karnego regulujących szczegółowy tryb i sposób doręczania pism sądowych w postępowaniu cywilnym i w postępowaniu karnym. Z koniecznością takich zmian należy się zgodzić.

6. Wziąwszy pod uwagę gwarancyjny charakter projektowanych zmian, przede wszystkim zaś to, że stanowią one w istocie długo oczekiwaną odpowiedź na występujące w praktyce placówek pocztowych nierespektowanie pełnomocnictw do odbioru awizowanych przesyłek pocztowych sporządzonych w formie aktu notarialnego, należy opowiedzieć się za maksymalnym skróceniem *vacatio legis*, które jest przewidziane w projekcie w wymiarze aż 30 dni. Dla tak długiego okresu czasu pomiędzy ewentualnym ogłoszeniem wprowadzonych zmian i ich wejściem w życie z pewnością nie ma uzasadnienia. Wydaje się, że bez jakiegokolwiek ryzyka w praktyce można by nawet przyjąć, że projektowane zmiany wejdą w życie w dniu ich ogłoszenia.

7. W podsumowaniu powyższych uwag i wniosków należy ponownie z aprobatą odnieść się do proponowanych zmian, zawartych w opiniowanym projekcie, postulując zarazem ich niewielką korektę w zarysowanym powyżej zakresie, gdy chodzi o możliwość szerszego wykorzystania

pełnomocnictwa udzielonego w formie aktu notarialnego w procesie karnym i w odniesieniu do określenia momentu wejścia w życie projektowanych zmian.

Opracował dr hab. Jarosław Zagrodnik, prof. UŚ – radca prawny